

ကျောင်းပြင်ပပညာရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ
ပြန်မာနိုင်ငံပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့
၁၉၉၈ခုနှစ်

မာတိကာ

အစဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	တို့နိုင်ငံတော်	၁
၂။	နိုင်ငံသားကောင်းဟူသည်	၅
၃။	ဘိုးဘွားအမွေထိန်းသိမ်းကြစို့	၁၂
၄။	အတွက်အချက်များ	၁၆

အခန်း(၁)
တို့နိုင်ငံတော်

လုပ်ငန်း ၁။ တို့နိုင်ငံတော်အကြောင်း ပတ်ခြင်းနှင့် မေးခွန်းများ
ဆွေးနွေးခြင်း

၁။ တောင်ပေါ်ခြေနှင့် အရှက်အတက်များကိုကြည့်၍ သိ၏နိုင်ငံ
အကြောင်းပတ်ပါ။

- ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
- ပြည်နယ်(၇)ခု၊ တိုင်း(၇)တိုင်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။
- ပြည်နယ်များမှာ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ဆွင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း။
- တိုင်းများမှာ- စစ်ကိုင်း၊ တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး၊ မကွေး၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီ။
- အာရှတိုက်တွင် တည်ရှိသည်။
- စတုရန်းပိုင်ပေါင်း နှစ်သိန်းခြောက်သောင်း (၂၆၀၀၀၀)ကျော် ကျယ်ဝန်းသည်။
- စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံ
- ဆန်စပါး၊ ကောက်ပဲသီးနှံ၊ ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုး၊ ရေနံ၊ ပတ္တမြား၊ ကျောက်စိမ်း စသည်တို့ ထွက်ရှိသည်။
- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်ကြသည်။

၂။ ဆောက်ပါမေးခွန်းများကိုဖြေပါ။

- (၁) သင်သည် မည်သည့်မြို့နယ်နှင့်ရွာ၌ နေထိုင်ပါသနည်း။
- (၂) သင်နေထိုင်သော ရွာ/မြို့သည် မည်သည့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းတွင် တည်ရှိသနည်း။
- (၃) သင်၏မြို့/ရွာတွင် မည်သည့်တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနေထိုင် ကြပါသနည်း။
- (၄) ဤမြို့/ဤရွာ၌ မည်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ကြသနည်း။
- (၅) သင်၏ရွာတွင် ရာသီအလိုက် မည်သည့်ပွဲတော်များ ကျင်းပ ပါသနည်း။

လုပ်ငန်း ၂။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြောင်းဖတ်ခြင်းနှင့်
ဆွေးနွေးခြင်း

၁။ ဖတ်ပါ။

ကျွန်ုပ်တို့၏နိုင်ငံကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဟုခေါ်သည်။
ကျွန်ုပ်တို့၏နိုင်ငံကို ပြည်နယ်(၇)ခု၊တိုင်း(၇)တိုင်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်း
ထားသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး
များစွာ နေထိုင်ကြသည်။ နေထိုင်ကြသည့်ဒေသ၏ တောတောင်
ရေမြေ၊ ရာသီဥတု အစရှိသည့် သဘာဝအခြေအနေကိုလိုက်၍
ဝတ်ပုံ၊ စားပုံ၊ ပြောဆိုပုံ၊ နေထိုင်ပုံစသည်တို့ အနည်းငယ်ကွဲပြား
ခြားနားကြသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများတွင် ကချင်၊ကယား၊
ကရင်၊ ချင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ရခိုင်၊ရှမ်း၊မွန်၊မြန်မာတို့လည်း
ပါဝင်သည်။ ပလောင်၊ နှာ၊ လီဆူး၊သွေးချင်းတို့လည်းရှိသေးသည်။
အခြားတိုင်းရင်းသားများလည်း ရှိသေးသည်။ တိုင်းရင်းသားအားလုံး
သည် ဆွေးနွေးသားချင်းများဖြစ်၍ အခြေခံယဉ်ကျေးမှုတွင် တူညီကြ
သည်။ တစ်မြေထဲနေတစ်ရေထဲသောက် အတူလက်တွဲ နေထိုင်ကြ
သည်။ စည်းလုံးညီညွတ်မှုသည် နိုင်ငံ၏အင်အားဖြစ်သည်။
စည်းလုံးညီညွတ်ရေး စိတ်ဓာတ်ကို အလေးအမြတ် ထားကြရမည်။
ပြည်ထောင်စု အလံတော်အောက်တွင် သွေးစည်းကြ၍ ပြည်ထောင်စု
ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

၂။ အောက်ပါတို့ကိုဖတ်ပါ။ မှန်သည့် နှင့် မှားသည့်ကို ခွဲခြားပြောပါ။

- (က) ကျွန်ုပ်တို့၏နိုင်ငံကို ပြည်နယ်(၇)ခု၊ တိုင်း(၇)တိုင်းတို့ဖြင့်
ဖွဲ့စည်းထားသည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အနည်းငယ်သာရှိသည်။
- (ဂ) နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံသားတိုင်း
တာဝန်ရှိသည်။

၃။ အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျ(၅)ကြောင်း ရေးသားပါ။
တိုင်းရင်းသား ၊ ယဉ်ကျေးမှု ၊ စိတ်ဓာတ် ၊ ဖွံ့ဖြိုး ၊ စည်းလုံး

အခန်း(၂)
နိုင်ငံသားကောင်းဟု သည်

လုပ်ငန်း ၃။ နိုင်ငံသားကောင်းဟု သော အဗျက်အလက် ဆွေးနွေး
ခြင်း

၁။ ဖတ်ပါ။

ဘကြီးပွန်သည် မြိုင်သာရွာတွင် နေထိုင်သော ကျောင်းဆရာ
ဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဗဟုသုတ အကြားအမြင်များသူဖြစ်
သည်။ အားလပ်ချိန်တိုင်းတွင် ရွာရှိလူငယ်လူရွယ်များအား
ဗဟုသုတ ရယူရန်များကို ဟောပြောလေ့ရှိသည်။ ဘကြီးပွန်သည်
စကားပြောကောင်းခြင်း၊ စိတ်ရည်သည်းမဲခြင်း၊ အကြားအမြင်
ဗဟုသုတများခြင်းတို့ကြောင့် ဘကြီးပွန်ပြောသော စကားများမှာ
စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည့်အပြင် ပညာလည်းရသည်။ အပျင်း
လည်းပြေသည်။ ယနေ့ညနေစောစောတွင်လည်း ဘကြီးပွန်အိမ်ရှေ့
ကွပ်ကွပ်တွင် လူငယ်လူရွယ်တစ်စု စကားပြောနေကြသည်။
ထိုစကားပိုင်းတွင်းသို့ ဘကြီးပွန် ရောက်ရှိသွားသောအခါ-

ဘကြီးပွန် - မောင်ညိုတို့ ဘာတွေ စကားပြောပြော ဖြစ်
နေကြတာလဲ။

မောင်ညို - သတင်းစာထဲမှာ ပြန်မာအားကစားသမားတွေ
ဆုရလာတာ အားရစရာကောင်းတဲ့အကြောင်း
ပြောနေကြတာပါ အဘဏား။ ပြေးခုန်ပစ် ၊
ဘောလုံးတွေမှာ ဆုတွေရလာကြတယ်။ ဆုရ
လာတဲ့ အားကစားသမားတွေက ငယ်ငယ်လေး
တွေ ဘရဲ့။ ဒါကိုအားကျပြီး ပြောနေကြတာပါ။

ဘကြီးမှုန် - အေးပေါ့ကွယ်၊ နိုင်ငံကရုဏ်ယူရတာပေါ့။ နိုင်ငံရဲ့ သားကောင်းသမီးကောင်းတွေပဲ။ ဒါကိုအတုယူ အားကျသင့်တယ်။ သူတို့လိုဖြစ်အောင် ကြိုးစား သင့်တယ်။

မြမောင် - နေပါအုံးဘရဲ့။ အားကစားတော်တာနဲ့ နိုင်ငံသား ကောင်းဖြစ်ရောလား။ တခြားလူတွေကတော့ နိုင်ငံသားကောင်း မဟုတ်ဘူးလား။

ဘကြီးမှုန် - အေးပါ။ ငါကလဲအားလုံးခြုံပြီး ပြောတာပါ။ အားကစား တစ်ခုထဲတော်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်သူမဆို ကိုယ့်ရပ်ရွာကို ချစ်တတ်မယ်။ ကိုယ့်အမျိုးအပေါ် သစ္စာရှိမယ်။ ရိုးသားမယ်။ ကြိုးစားမယ်၊ ဝီရိယရှိမယ်၊ စည်းကမ်း ရှိမယ်၊ ကိုယ်အားဉာဏ်အားရှိသလောက် တိုင်းပြည် အတွက် ရပ်ရွာအတွက် အလုပ်လုပ်ကြမယ် ဆိုရင် လူကောင်းသူကောင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် နိုင်ငံသားကောင်းလို့ ပြောနိုင်တာပေါ့ကွ။ တို့ရွာ မှာတောင် မင်းတို့လူငယ်တွေ စုပေါင်းပြီး စာကြည့်တိုက် ထောင်ကြတယ်မို့လား။ ခုဆို တော်တော်တောင် အောင်မြင်နေပြီ။ စာဖတ်တဲ့သူ များလာပြီ။ စာဖတ်တဲ့သူများလာတော့ အကြား အမြင်များပြီး လုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာတာပေါ့။ သူများညာတာ မခံရတော့ဘူးပေါ့။ ဒို့ဘိုးဘွား တွေ လက်ထက်ကတည်းက ရွာသားအချင်းချင်း စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ ရပ်ကျိုးရွာကျိုးတွေလုပ်ခဲ့လို့ မပျင်းမရိ ကြိုးစားခဲ့လို့ ဒို့ရွာသက်တမ်းရှည် ခဲ့တယ်။ ကဲ-မင်းတို့ လက်ထက်ကျတော့လဲ

မင်းတို့ ခေတ်လူငယ်ပညာတတ်တွေက ရိုးရိုး သားသား ကြီးကြီးစားစား ကိုယ့်လုပ်ငန်း သူ့လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြလို့ ဒို့ရွာအခုလို တိုးတက်နေတာပေါ့။ ဒီလိုပဲရွာတိုင်း၊ မြို့နယ်တိုင်း တိုးတက်လာရင် တိုင်းပြည်ကြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာတာပဲပေါ့ကွဲ့။ ရပ်ရွာတိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ရိုးရိုးသားသား ကြီးကြီးစားစား လုပ်ကိုင်တဲ့သူ၊ သစ္စာရှိတဲ့သူ၊ ဆင်းရဲတာ ချမ်းသာတာမမူဘဲ တိုင်းပြည်အတွက် မဆုတ်မနစ် ကြီးစားသူတိုင်းဟာ နိုင်ငံသားကောင်းတွေ ဘဲပေါ့။ မှတ်ထားကြနော်။ မင်းတို့လဲနိုင်ငံသားကောင်းတွေ ဖြစ်ကြပါစေ။ နိုင်ငံသားကောင်း ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြဖို့ လိုတယ်နော်။

လူငယ်များ -

ဟုတ်ကဲ့ပါ အဘဇာ။ ကျွန်တော်တို့ လူကောင်း သူကောင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြမှာပါ။ ကဲ- ကျွန်တော်တို့ နက်ဖြန်ရွာကကျောင်းခေါင်မိုး ပြင်ပေးဖို့ စီစဉ်စရာရှိတာ စီစဉ်ဖို့ သွားလိုက်အုံး မယ်နော် အဘ။

ဘကြီးမူန် -

အေးအေး၊ ကောင်းပါပြီကွယ်။ လူလေးတို့ ကျန်းမာကြပါစေ။ ချမ်းသာကြပါစေ။

လုပ်ငန်း ၃။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို ပြော၍ဖြစ်စေ၊ ရေးသား၍ ဖြစ်စေ ဖြေပါ။

- (၁) ဘကြီးမူန်သည် မည်သူဖြစ်သနည်း။
- (၂) မည်ကဲ့သို့ သောသူကို နိုင်ငံသားကောင်း ဖြစ်အောင် နိုင်သနည်း။

(၃) မောင်ညိုတို့ရွာတွင် မည်သည့်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်
နေကြပါသနည်း။

လုပ်ငန်း ၄။ နမူနာယူစရာ နိုင်ငံသားကောင်းအကြောင်းဖတ်ခြင်း။
မေးခွန်းများဖြေခြင်း။

၁။ ဖတ်ပါ။

အနော်ရထာသည် ပုဂံခေတ်တွင် ထင်ရှားခဲ့သော မင်းတစ်ပါး
ဖြစ်သည်။ အနော်ရထာသည် ပထမမြန်မာနိုင်ငံကို စည်းရုံး
တည်ထောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ အနော်ရထာမင်း နန်းမတက်မီ
အချိန်က ပုဂံ၌ နတ်၊ နဂါးနှင့် အရည်းကြီး စသည့် မဟုတ်မှန်သော
ကိုးကွယ်မှုများ၊ အယူများ လွမ်းမိုးနေခဲ့သည်။ အနော်ရထာ
မင်းကြီးသည် ရှင်အရဟံ၏ အကူအညီဖြင့် အရည်းကြီးအယူကို
ဖယ်ရှား၍ စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓဝါဒကို တစ်ပြည်လုံးကိုးကွယ်စေသည်။
အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ပုဂံ၌သာမက ရောက်လေရာအရပ်
တိုင်းတွင် ဘုရားများတည်ခဲ့သည်။ ထိုဘုရားများအနက် ရွှေစည်းခုံ
ဘုရားသည် အထင်ရှားဆုံးဖြစ်သည်။ အနော်ရထာမင်းကြီးသည်
သာသနာတော် ပြန့်ပွားစေရန်သာမက မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွား
တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းများလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။
နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးအတွက် ဆည်ပြောင်းများတူးဖော်ခြင်း၊
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။
အနော်ရထာမင်းလက်ထက် မြန်မာနိုင်ငံသည် သာသနာရေး၊
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်၍ နိုင်ငံတော်သည် သာယာဝ
ပြောခဲ့ပါသည်။

၂။ မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုခြင်း၊ ရေးသားဖြေဆိုခြင်း ဖြေပါ။

(၁) ဆယော်ရထားမင်းကြီးသည် မည်သည့်ခေတ်တွင် ထင်ရှား
ခဲ့သောမင်း ဖြစ်ပါသနည်း။

(၂) ဆယော်ရထားမင်းသည် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မည်သည့်
လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသနည်း။

၃။ သင်၏ရုပ်ကွက်/ဓာတ်ပုံ မည်သည့်လူငယ်တစ်ဦးက ဖြစ်သေးသောနှင့်
ကြီးစားလွှတ်နေပါသနည်း။

၄။ ဆောက်ပါကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

ဆန်ပညာ ၊ စည်ပင် ၊ ဗြိတိန် ၊ ဗြိတိန် ၊ ဂုဏ်ယူ ။

အခန်း(၃)

ဘိုးဘွားအမွေထိန်းသိမ်းကြစို့

လုပ်ငန်း ၅။ ဘိုးဘွားအမွေအနှစ်ဖြစ်သော ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကိုထိန်းသိမ်းရန်လိုအပ်ကြောင်း ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် မေးခွန်းများဖြေခြင်း

၁။ ဖတ်ပါ။

ယနေ့ညနေခင်း မိုးမရွာသောကြောင့် ရာသီဥတု သာသာ ယာယာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ညိုတစ်ယောက် မြို့မှအပြန် ဝယ်ခဲ့သော လက်ဆောင်လေးများယူ၍ ဘကြီးမူန့်အိမ်ဘက်သို့ လျှောက်လာခဲ့ပါသည်။ ဘကြီးမူန့်၏ အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်တွင် ဖိုးနီတို့ ကာလသားတစ်သိုက် ရောက်နှင့်နေပြီး စကားဝိုင်းဖွဲ့နေကြသည်ကို မြင်ရသည်။ အိမ်ဝိုင်းထဲသို့ မောင်ညိုဝင်လာသည်ကို မြင်သည်နှင့် ဘမောင်က-

ဘမောင် - ဟေ့-ဟိုမှာမောင်ညိုမြို့ကပြန်လာပြီ။ ဘာစား စရာတွေ ပါလာသလဲဟေ့။ မင်းကို ငါတို့ ဖျော်နေတာ အတော်ပဲ။ မင်းပါလာတဲ့မုန့် စားလဲစား၊ စကားလဲပြောကြတာပေါ့။

ဘကြီးမူန့် - နေကြစမ်းပါအုံး။ မင်းတို့က တယ်လောသကီး။ မောင်ညို ဖြင့်မထိုင်ရသေးဘူး။ ဘမောင်ညို ထိုင်၊ ထိုင်၊ မင်းလာတာအတော်ပဲ။ မြို့မှာ ဘာတွေထူးသလဲ ပြောစမ်းပါအုံး။

မောင်ညို - မြို့က မနေ့ညကပဲ ရောက်တယ်အဘရေ။ ဒီတစ်ခေါက် မြို့တက်ရတာ မျက်စိထဲမှာ အဆန်းချည်းပဲ။ မြို့မှာ အဆောက်အဦးအသစ်၊ လမ်းအသစ်၊ ပန်းခြံအသစ် တွေနဲ့ အဘရယ်၊ မျက်စိကို လယ်နေတာပဲ။ ဒီကြားထဲ မျက်စိနောက် စရာ တွေကတော့ ခုခေတ်မြို့ကလူငယ်တွေ ဝတ်စားတာပေါ့။ မိန်းကလေးတွေကလဲ ဖိုရိုဖားရား၊ ယောက်ျားလေးတွေကလဲ ကိုရိုကားရား၊ ကြည့်ရတာ ယောက်ျားမိန်းမ ခွဲလို့မရပါဘူး ဆရာ။ ကျွန်တော်ဖြင့် အဲဒါတွေကြည့်ပြီး မျက်စိနောက်တယ်။

အမောင် - ဟကောင်ရ။ အဲဒါတွေကကြည့်လို့ကောင်းတာပေါ့ဟ။ ငါဖြင့်ခွဲဒီယိုထဲမှာတွေ့တဲ့ ကောင်မလေးတွေကလှမလှ၊ ချောမှချော။

ဘကြီးမှုန် - အဲဒါပေါ့၊ မင်းတို့ကိုပြောချင်နေတာ။ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်ကျော်ကလဲ ဒီလိုဝတ်စားဆင်ယင်ကြဖူးတယ်။ ဒါတွေဟာရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနဲ့ မကိုက်ညီလို့ အတုမခိုးသင့်ဘူး။ ဒါနဲ့မေးရအုံးမယ်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ မင်းတို့သိကြရဲ့လား။

ဖိုးနီ - ဝတ်စားဆင်ယင်တာတို့၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာတွေကို ယဉ်ကျေးမှု ခေါ်တာပေါ့ဘရဲ့။

ဘကြီးမှုန် - အေး၊ မင်းပြောတာမမှားပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မပြည့်စုံဘူး။ မင်းတို့နားလည်အောင်ပြောရမယ်ဆိုရင် ယဉ်ကျေးမှုဆိုတဲ့နေရာမှာ နေထိုင်တဲ့အိမ်၊ စားမှု သောက်မှု၊ ဘာသာရေး၊ စား၊ စကားအသုံးအနှုန်း၊

နေမှုထိုင်မှု၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတွေ၊ အတွေး
 အခေါ်အယူအဆတွေ၊ ဒါတွေအားလုံး ခြုံပြီးတော့
 ယဉ်ကျေးမှုလို့ခေါ်တယ်။ ဆိုကြပါစို့။ တို့မြန်မာ
 နိုင်ငံမှာတို့သုံးတဲ့စာက မြန်မာစာ၊ တို့ပြောတာက
 မြန်မာစကားတို့မြန်မာဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ တို့ကိုး
 ကွယ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာဒါတွေကိုအားလုံးခြုံပြီးမြန်မာ
 ယဉ်ကျေးမှုလို့ခေါ်တာပေါ့။

ပြီးတော့တစ်ခါ တို့နိုင်ငံမှာက တိုင်းရင်း
 သား လူမျိုးအမျိုးမျိုး ရှိသလိုတိုင်းရင်းသားလူမျိုး
 အလိုက်ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာ
 ပြောတဲ့စကား၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုတွေ
 အမျိုးမျိုးကွဲပြားကြတယ် မဟုတ်လား။ ဒါတွေကို
 တိုင်းရင်းသားရိုးရာဓလေ့ထုံးစံတွေလို့ ပြောလို့
 ရတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့နိုင်ငံသားတိုင်းမိဘ
 ဘိုးဘွားလက်ထက်က ကျင့်သုံးလာတဲ့ ကောင်းတဲ့
 အတွေးအခေါ် အယူအဆ၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ဘာသာ
 စကား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ သက်မွေးဝမ်း
 ကျောင်းမှုတွေကို ဆက်ပြီးလက်ခံကျင့်သုံးရမယ်။
 တစ်ဦးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အယူအဆတွေကို
 တစ်ဦးက လေးစားလိုက်နာကြရမယ်။ ကောင်းတဲ့
 စိတ်ဓာတ်အမွေတွေကို မင်းတို့ရဲ့ သားသမီးတွေ
 ဆီမှာ ပျိုးထောင်ပေးရမယ်။ ဒါတွေအားလုံးကို
 ခြုံပြီး ယဉ်ကျေးမှုအမွေ ထိန်းသိမ်းကြ တယ်လို့
 ခေါ်တယ်။ ဝတ်တာစားတာတစ်ခုထဲမှမဟုတ်ဘူး။
 အဲဒါမှတ်သားထားကြ။ ကိုင်း ဒါလဲ စကား

ပြောတာ တော်တော်မော သွားပြီ။ ဘုရားဝတ်မြို့
ဖို့ရှိသေးလို့ မင်းတို့လဲပြန်ကြတော့။ နောက်နေ့
တွေမှာဆက်ပြီးပြောကြသေးတာပေါ့။

လူငယ်များ။

။

ကောင်းပါပြီအဘ။ နောက်နေ့တွေမှာလဲ
ကျွန်တော်တို့ကို ဝဟုသုတရအောင်ပြောပြပါအုံး။
ကိုင်းကျွန်တော်တို့လဲ ပြန်ပါအုံးမယ်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ပြော၍ဖြစ်စေ၊ ရေးသား၍ဖြစ်စေဖြေဆိုပါ။

- (၁) မြို့တွင်မောင်ညိုသည်မည်သည့်အရာကိုနားထောင်တွေ့မြင်ခဲ့ရသနည်း။
- (၂) ယဉ်ကျေးမှုဆိုသည်မှာမည်သည်တို့ကိုခေါ်ပါသနည်း။
- (၃) သင်၏မြို့နယ်တွင်မည်သည့်ရိုးရာပွဲတော်တစ်ခုကိုကျင်းပပါသနည်း။

လုပ်ငန်း ၇။

။

နိုင်ငံတွင်ထင်ရှားသောနေရာများအကြောင်း
ဆွေးနွေးခြင်း၊ မေးခွန်းများမေးခြင်း။

၁။ ဖတ်ပါ။

၁၂၆၇၄ ၈၄လမ်း

မန္တလေးမြို့

၁၃၃၅ခု၊ ဇူလိုင်လလင်းလဆန်း(၁)ရက်

သူငယ်ချင်းမောင်ညို

သူငယ်ချင်းထံ သတိတရ စာရေးလိုက်ပါတယ်။ သူငယ်ချင်း
တို့တစ်အိမ်သားလုံးကျန်းမာကြပါစေလို့ ခုတောင်းလိုက်ပါတယ်။
မင်းကျောင်းတက်ရတာအဆင်ပြေပြီလားဆိုလဲကျောင်းသက် နေပါပြီ။

အခုတနင်္ဂနွေ ကျောင်းအားရက်မှာ မင်းဆီစာရေး လိုက်တာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်တုန်းကတို့ မိသားစုပုဂံဘုရားဖူးသွားခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံ မင်းကိုဖောက်သည်ချချင်လို့ မင်းဆီ စာရေးလိုက်တာပါ။

ပုဂံမြို့ကို ဘုရားဖူးယာဉ်နဲ့ သွားကြတယ်။ ပုဂံမြို့က မန္တလေးတိုင်း ညောင်ဦး မြို့နယ်အတွင်း စရာဝတီမြစ်ကမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့ မြို့ပေါ့။ ပုဂံမြို့ဟာဒို့မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့အခမ်းအနားဆုံးရှေးဟောင်းမြို့တော်ကြီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်က တည်ခဲ့တဲ့မြို့တော်ကြီးပေါ့။ မြန်မာစာပေနှင့်မြန်မာယဉ်ကျေးမှုအနုပညာတွေဟာပုဂံကတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။

ပုဂံမြို့ဟောင်းအဝင်မှာသရပါတံခါးနှင့်အုတ်မြို့ရိုးဟောင်း ကိုတွေ့ခဲ့ရ တယ်။အနော်ရထာ၊ကျန်စစ်သား၊အလောင်းစည်သူစတဲ့မင်းကောင်း မင်းမြတ်တွေဟာပုဂံပြည်ကြီးမှာနန်းစိုက်ပြီးနိုင်ငံတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတဲ့အတွက်ရှေးခေတ်ပုဂံပြည်ကြီးဟာအလွန်စည်ပင် သာယာခဲ့တယ်ဆိုတာသိရတယ်။ပြီးတော့အဲဒီမင်းတွေတည်ခဲ့တဲ့ ဘုရားတွေပုဂံမှာ အများကြီးတဲ့။ အခုလည်း ဘုရားစေတီပေါင်း ငါးထောင်လောက် ရှိသေးတယ်လို့ခန့်မှန်းသိရပါတယ်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရနဲ့ပြည်သူတွေက ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားပါတယ်။ အာနန္ဒာ၊ သဗ္ဗညု၊ ရွှေဂူကြီး၊ ဂေါတော့ပလ္လင်၊ ဓမ္မရုံကြီး၊ ထီးလိုမင်းလိုနဲ့ ဇုဠာမဏိစတဲ့ဘုရားတွေကိုဖူးရတော့ မမောနိုင် မပန်းနိုင်ပါဘဲ သူငယ်ချင်း။ ပြီးတော့ဘုရားလဲဖူးရင် ပုဂံခေတ်နံရံဆေးရေးပန်းချီတွေ၊ဗိသုကာ လက်ရာတွေ၊ပန်းတမော့လက်ရာ၊ခြူးပန်းခြူးနွယ် တွေကိုပါ လေ့လာခို ရတာအားရစရာကြီးပါပဲကွာ။အပြန်မှာပုဂံပြည်တိုက်နဲ့ ယွန်းထူးထူးထုတ် လုပ်တဲ့ကျောင်းကိုဝင် လေ့လာခဲ့ သေးတယ်။ ပုဂံအကြောင်း ရေးရရင် စာရွက်သာကုန်မယ်။ ရေးလို့ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး သူငယ်ချင်း။ တို့ဖေဖေက ပုဂံနဲ့ပတ်သက်ပြီး လေ့လာစရာတွေအများကြီးရှိသေးလားလို့ ပြောတယ်။

ပုဂံမြို့ဟောင်းကိုလေ့လာရင်းရှေးခေတ်ပုဂံပြည်သားတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတွေကိုအံ့ဩလို့ မဆုံးမြတ်နိုးဂုဏ်ယူလို့ မဆုံးပါဘူး သူငယ်ချင်း ရေး ဒီယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်တွေကို တို့တတွေဆက်ထိန်းဖို့ လိုတယ်လို့ တို့ဖေဖေက ပြောပြတယ်။ ဘာဘဲပြောပြော ဒီနေ့ရာသီမှာ ဘုရားလဲပူးရ၊ ဗဟုသုတလဲရတော့ ပျော်စရာသိပ်ကောင်းပါတယ်။ နောက်နှစ် နေ့မှာလဲ ရှမ်းပြည်တောင်ကြီးဘက်သွားလေ့လာ မယ်လို့ တို့ဖေဖေကပြောတယ်။ မင်းလိုက်နိုင်အောင် ကြိုးစားပါနော်။ ဒါပါဘဲ သူငယ်ချင်း။

ကျန်းမာပါစေ။

သူငယ်ချင်း

မောင်အေးဝင်း

၂။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို ပြော၍ဖြစ်စေ၊ ရေးသား၍ဖြစ်စေ ဖြေပါ။

(၁) ပုဂံမြို့ကို တည်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းမည်မျှကြာခဲ့ပါသနည်း။

(၂) ပုဂံမြို့သည် မည်သည့်ဖြစ်အနီး၌ ရှိပါသနည်း။

(၃) ပုဂံမြို့၌ ဘုရားစေတီ အရေအတွက် မည်မျှရှိပါသေးသနည်း။

(၄) ပုဂံမြို့ဟောင်းအဝင်၌မည်သည့်အရာတို့ကိုတွေ့ရပါ သနည်း။

(၅) ပုဂံမြို့ဟောင်း၌ မည်သို့သော မင်းကောင်းများပေါ်ထွန်းခဲ့ ပါသနည်း။

(၆) ပုဂံမြို့ကိုရောက်သော်ဘုရားများဖူးရုံသာမကမည်သည့်အရာ များကိုလေ့လာနိုင်ပါသနည်း။

(၇) ဤပုဂံမြို့ကို မည်သူတို့က ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရပါ မည်နည်း။

အခန်း(၄)
အတွက်အချက်များ

လုပ်ငန်း ၇။ ပုဏ္ဏားမှန်သမျှ ဖြေရှင်းကြ
တွက်ပါ။

၁။ မိတ္ထီလာနယ်တွင်စပါးစိုက်ပျိုးသောမြေဧကပေါင်း(၁၂၅၆)ဧကရှိသည်။
မြေပဲစိုက်သောဧကပေါင်း(၁၂၀၀)ဧကရှိသည်။အခြားသီးနှံ
စိုက်သောဧကပေါင်း(၁၀၈၀)ဧကရှိသည်။ထိုနယ်တွင်စိုက်ပျိုး
နိုင်သောမြေဧကပေါင်းမည်မျှ ရှိသနည်း။

၂။ တိုင်းတစ်တိုင်းရှိပထမမြို့နယ်တွင်လူဦးရေ၆၅၇၉ ယောက်ရှိသည်။
ဒုတိယမြို့နယ်တွင် ၃၅၀၇၉ ယောက်ရှိသည်။ ပထမမြို့ နယ်ရှိ
လူဦးရေက မည်မျှ ပိုသနည်း။

၃။ မြိုင်သာရွာမှတောင်သူဦးကြီးများအတွက်စိုက်ပျိုးစရိတ်
ဈေးငွေစုစုပေါင်း(၁၅၀၆၇၅)ကျပ်ပေး၏။မြိုင်သာရွာတွင် တောင်သူ
ဦးကြီးပေါင်း(၂၅)ယောက်ရှိသည်။ တောင်သူဦးကြီးတစ်ဦးစီရသော
စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်ဈေးငွေမည်မျှနည်း။

- ၄။ အောက်ပါကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ကုန်စာရင်းပြုလုပ်ပေးပါ။
- (၁) တစ်ပြည်လျှင် ၅၀ကျပ်တန်မြေပဲ ၆ ပြည်။
 - (၂) တစ်ပြည်လျှင် ၂၅ ကျပ်တန် ပဲကြီး ၇ ပြည်။
 - (၃) တစ်ပိဿာလျှင် ၂၀ ကျပ်တန် ပဲနီလေး ၁၂ ပိဿာ။
 - (၄) တစ်ပိဿာလျှင် ၁၆ ကျပ် တန် ကြက်သွန် ၅ ပိဿာခွဲ။
 - (၅) တစ်ပိဿာလျှင် ၄၀၀ ကျပ်တန် ပဲနီ ၇ ပိဿာ။